

Številka: P-2022-2
Datum: 23. 6. 2022

Na podlagi 29. in 69. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21; v nadaljevanju besedila: ZZrID) in Uredbe o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/22; v nadaljevanju Uredba) je Upravni odbor ZRC SAZU na predlog direktorja in ob predhodnem mnenju Znanstvenega sveta ZRC SAZU, št. ZS-10-3 z dne 22. 6. 2022, na svoji 21. seji dne 23. 6. 2022 sprejel naslednji

PRAVILNIK O STABILNEM FINANCIRANJU ZRC SAZU

1. člen (predmet)

(1) Pravilnik o stabilnem financiranju ZRC SAZU (v nadaljevanju besedila: Pravilnik) določa način upravljanja sredstev za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ob upoštevanju določil ZZrID, normativov in standardov, ki jih sprejme vlada, in splošnega akta Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju besedila: ARRS).

(2) Ta Pravilnik vsebuje določila o:

- opredelitvah stabilnega financiranja,
- postopkih vrednotenja in spreminjanja obstoječih raziskovalnih programov ter oblikovanja novih raziskovalnih programov,
- sestavi programskih skupin in načinu njihovega spreminjanja,
- upravljanju in vrednotenju infrastrukturnega programa,
- razvojnem stebru financiranja,
- programu nacionalnih raziskav,
- financiranju neprekinjenosti dela med posameznimi projekti,
- izvajanju strateških nalog raziskovalne organizacije,
- izvedbi institucionalne samoevalvacije,
- mladih raziskovalcev in
- spodbujanju starostne in spolne uravnoteženosti.

(3) Če pride zaradi sprememb zakonskih ali podzakonskih predpisov, na katerih temelji ta Pravilnik, do nasprotja med ureditvijo po tem Pravilniku in zakonskimi oziroma podzakonskimi predpisi, se v delu, v katerem prihaja do nasprotja, uporablja neposredno zakonske oziroma podzakonske predpise.

I. OPREDELITEV STABILNEGA FINANCIRANJA

2. člen (vsebina stabilnega financiranja in upravljanje s sredstvi)

(1) V okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljevanju S-ZRD-O) se zagotavlja sredstva za:

- institucionalni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: ISF-O), ki je namenjen financiranju infrastrukturne, upravljaljske in podporne dejavnosti;
- programski steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: PSF-O), ki je namenjen financiranju raziskovalnih programov in mladih raziskovalcev;
- razvojni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: RSF-O), ki je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti;
- programe nacionalnih raziskav prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: PNR-O), ki so namenjene financiranju raziskovanja tematik, značilnih za Republiko Slovenijo.

(2) ZRC SAZU pripravi načrt razporeditve sredstev S-ZRD-O za izvajanje stabilnega financiranja S-ZRD-O.

(3) ZRC SAZU v letnem finančnem poročilu poroča o porabi sredstev S-ZRD-O.

3. člen (delovna skupina)

(1) Za namen izvajanja ZZrID direktor s sklepom imenuje delovno skupino (v nadaljevanju: delovna skupine ZZrID), ki je sestavljena iz predstavnikov vseh znanstvenih ved, ki so zastopane na ZRC SAZU, ter strokovnih služb ZRC SAZU.

(2) Naloge delovne skupine ZZrID so priprava izhodišč za:

- oblikovanje Metodologije za razporeditev sredstev S-ZRD-O,
- oblikovanje Metodologije za vrednotenje raziskovalnih programov in institucionalno samoevalvacijo ZRC SAZU (v nadaljevanju: Metodologija vrednotenja),
- dodelitev mentorskih mest raziskovalnim programom in
- druge naloge, ki jih določa ta pravilnik.

4. člen (razmerje med PSF-O in ISF-O)

(1) Izhodiščno razmerje med PSF-O in ISF-O je enako razmerju med njima na dan 1. 1. 2022 in znaša 53 % za PSF-O in 47 % za ISF-O. Letna razmerja med PSF-O in ISF-O se določijo ob odpravi nesorazmerij na podlagi 103. člena ZZrID in iz naslova 50 % povečanja sredstev za upravljavsko in podporno dejavnost, kot to predvideva ZZrID.

(2) Dodatna letna sredstva za stabilno financiranje se razdelijo med PSF-O in ISF-O glede na odstotek dodatnih letnih sredstev stabilnega financiranja. Vsako leto se minimalno 50 odstotkov dodatnih sredstev nameni PSF-O. Pri sredstvih za upravljavsko in podporno dejavnost se dodatno upošteva 7. odstavek 103. člena ZZrID.

5. člen (načrt razporeditve sredstev S-ZRD-O)

(1) Metodologija za razporeditev sredstev S-ZRD-O je Priloga 1 tega pravilnika.

(2) Na podlagi Metodologije za razporeditev sredstev S-ZRD-O direktor pripravi Načrt razporeditve sredstev S-ZRD-O, ki ga posreduje v mnenje Znanstvenemu svetu ZRC SAZU (v nadaljevanju: ZS ZRC SAZU) in v sprejem Upravnemu odboru ZRC SAZU (v nadaljevanju: UO ZRC SAZU).

(3) Načrt razporeditve sredstev S-ZRD-O se pripravi po ekonomskih namenih za:

- ISF-O, ki vključuje sredstva za infrastrukturno dejavnost ter sredstva za upravljavsko in podporno dejavnost;
- PSF-O, ki vključuje sredstva za vse raziskovalne programe skupaj ter za mlade raziskovalce skupaj.

II. PSF-O: VREDNOTENJE IN SPREMINJANJE RAZISKOVALNIH PROGRAMOV

6. člen (postopki vrednotenja obstoječih raziskovalnih programov)

(1) Postopki vrednotenja raziskovalnih programov se izvajajo na dveh ravneh:

- vrednotenje programov s strani ARRS,
- vrednotenje s strani ZRC SAZU.

(2) Kriterije in postopek vrednotenja raziskovalnih programov s strani ZRC SAZU določa Metodologija vrednotenja, ki je sestavni del in Priloga 2 tega Pravilnika.

7. člen

(ustanavljanje, preoblikovanje, ukinjanje raziskovalnih programov)

- (1) Odločitev o ustanovitvi, preoblikovanju ali ukinitvi raziskovalnega programa sprejme UO ZRC SAZU ob predhodnem mnenju ZS ZRC SAZU.
- (2) Ustanavljanje, ukinjanje in preoblikovanje raziskovalnega programa se izvaja upošteva rezultate zadnjih izvedenih vrednotenj raziskovalnih programov s strani ARRS in ZRC SAZU.
- (3) Kadar se raziskovalni program izvaja tudi na drugih raziskovalnih organizacijah, se način upravljanja raziskovalnega programa dogovori s pogodbo, ki jo sklenejo vse sodelujoče raziskovalne organizacije. V pogodbi se opredelita najmanj vsebinska delitev dela in vodja raziskovalnega programa.

8. člen

(ustanavljanje novega raziskovalnega programa)

- (1) Oddelek za raziskave ARRS, ki je del Raziskovalne pisarne ZRC SAZU (v nadaljevanju Oddelek za raziskave ARRS), pripravi in direktor objavi poziv za zbiranje predlogov za nov raziskovalni program, ki mora izkazovati jasno vsebinsko diferenciacijo od obstoječih raziskovalnih programov. Poziv je lahko odprt ali na povabilo. Pozivu sta priložena prijavitni obrazec in rokovnik.
- (2) Prijavitelj novega raziskovalnega programa je kandidat za vodjo raziskovalnega programa. Vlogo morajo sopodpisati predstojniki vseh inštitutov, na katerih so zaposleni predvideni člani nove programske skupine.
- (3) Oddelek za raziskave ARRS pregleda prijave in preveri, ali vsebujejo vse zahtevane dokumente. Prijavitelje, ki so oddali nepopolne vloge, pozove na dopolnitev. Če prijavitelj v roku ne dopolni prijave, se prijave ne obravnava.
- (4) Oddelek za raziskave ARRS preveri, ali prijavitelj izpolnjuje predpisane pogoje in ali je prijava vsebinsko popolna. Prijavitelje, ki so oddali pomanjkljive vloge, pozove na dopolnitev oziroma odpravo pomanjkljivosti. Če prijavitelj v roku ne dopolni prijave, se prijave ne obravnava.
- (5) Delovna skupina ZZrID imenuje evalvatorje, ki ocenijo raziskovalni program skladno z naslednjimi merili:
 - znanstvena, tehnološka oziroma inovacijska odličnost predloga raziskovalnega programa,
 - vizija razvoja in program dela novega raziskovalnega programa,
 - opredelitev sposobnosti in strateški načrt pridobivanja nacionalnih in mednarodnih virov financiranja,
 - reference vodje predlaganega raziskovalnega programa,
 - sestava in reference programske skupine,
 - potencialna družbena pomembnost pričakovanih rezultatov raziskav predlaganega raziskovalnega programa,
 - spodbujanje razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti, in sicer z vidikov kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja in sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov ali nalog s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in EU, ob upoštevanju poslanstva in strategije ZRC SAZU.
- (6) Kriteriji in načini ocenjevanja so natančneje opredeljeni v Metodologiji vrednotenja. Do njenega sprejetja se kriteriji in način ocenjevanja opredelijo v pozivu.
- (7) Delovna skupina ZZrID preuči prijavo raziskovalnega programa, ocene evalvatorjev, poda končno oceno prijave glede na predpisana merila in oblikuje predlog odločitve, ki jo odda v Oddelek za raziskave ARRS. Direktor posreduje celotno dokumentacijo v odločanje na ZS ZRC SAZU in UO ZRC SAZU.
- (8) Začetek financiranja novega programa je 1. 1. naslednjega leta po sprejemu odločitve o ustanovitvi raziskovalnega programa.

9. člen
(preoblikovanje programa)

- (1) Raziskovalni program se lahko preoblikuje na dva načina:
 - raziskovalni program se priključi h kateremu od drugih raziskovalnih programov (združitve raziskovalnih programov) ali
 - se raziskovalni program razdeli na dva ali več novih raziskovalnih programov (razdružitve raziskovalnega programa).
- (2) Preoblikovanje raziskovalnega programa lahko predlaga predstojnik inštituta, na katerem se program izvaja, vodja programa, najmanj polovica članov programske skupine ali direktor.
- (3) Predlog za preoblikovanje raziskovalnega programa se odda v Oddelek za raziskave ARRS, ki predlog posreduje Delovni skupini ZZrID v obravnavo in mnenje.
- (4) Direktor posreduje predlog za preoblikovanje raziskovalnega programa in mnenje Delovne skupine ZZrID na ZS ZRC SAZU in UO ZRC SAZU.
- (5) Začetek financiranja preoblikovanega raziskovalnega programa je 1. 1. naslednjega leta po sprejemu odločitve o preoblikovanju raziskovalnega programa.

10. člen
(ukinitve raziskovalnega programa)

- (1) Če raziskovalni program ne izpolnjuje pogojev za nadaljnje financiranje, določenih v Metodologiji vrednotenja, direktor predlaga ZS ZRC SAZU in UO ZRC SAZU ukinitve raziskovalnega programa.
- (2) Zaključek financiranja ukinjenega programa je 31. 12. tekočega leta.
- (3) Iz sredstev ukinjenega programa se financirajo novi raziskovalni programi ali se sredstva prerazporedijo na tiste raziskovalne programe, ki se jim v skladu z Metodologijo vrednotenja lahko poveča obseg financiranja.

III. PSF-O in RSF-O: SESTAVA PROGRAMSKIH SKUPIN

11. člen
(programska skupina)

- (1) Raziskovalni program izvaja programska skupina. Programsko skupino vodi vodja programske skupine, ki je hkrati vodja raziskovalnega programa.
- (2) Vodjo programske skupine predlagajo predstojniki inštitutov, ki sodelujejo pri izvajanju raziskovalnega programa. Potrdi ga direktor s sklepom.
- (3) Vodja programske skupine predlaga sestavo programske skupine skladno s pravili in v soglasju s predstojniki inštitutov, na katerih so zaposleni člani programske skupine. Sestavo programske skupine potrdi direktor s sklepom. Enako velja za spremembe programske skupine.

12. člen
(naloge in odgovornosti vodje)

Vodja raziskovalnega programa je v sodelovanju s predstojnikom oziroma predstojniki inštitutov, na katerih se izvaja raziskovalni program, pristojen in odgovoren za:

- vsebinsko pripravo in izvedbo raziskovalnega programa,
- določanje vsebinskih in časovnih strateških prioritet raziskovalnega programa,
- vodenje, organiziranje in koordiniranje dela na raziskovalnem programu,
- preverjanje izpolnjevanja pogojev za članstvo v raziskovalnem programu,
- razporejanje članov programske skupine na posamezne naloge,
- izvedbo in uresničitev ciljev raziskovalnega programa,
- namensko in gospodarno porabo sredstev v skladu z Uredbo,
- pripravo prijave za evalvacijo raziskovalnega programa,

- sodelovanje programske skupine v postopku evalvacije raziskovalnega programa,
- ustrezno razširjanje raziskovalnih rezultatov (npr. zagotavljanje navajanja afilacije ZRC SAZU, navajanje šifre raziskovalnega programa in financerja),
- medosebne odnose in motivacijo v skupini, ki omogoča doseganje zastavljenih ciljev, razvoj skupine in njenih članov,
- izpolnjevanje drugih obveznosti, vezanih na izvajanje raziskovalnega programa (npr. odprti dostop, varovanje osebnih podatkov, raziskovalni podatki).

13. člen

(menjava vodje raziskovalnega programa)

- (1) Do menjave vodje raziskovalnega programa lahko pride kadarkoli med izvajanjem programa.
- (2) Vodji raziskovalnega programa funkcija preneha:
- s prenehanjem delovnega razmerja na ZRC SAZU,
 - z upokojitvijo,
 - na predlog vodje raziskovalnega programa z odpovednim rokom 30 dni.

(3) V primeru, da vodji raziskovalnega programa funkcija preneha, mora predstojnik oziroma predstojniki inštitutov, na katerih se izvaja raziskovalni program, podati predlog za novega vodjo raziskovalnega programa. Oddelek za raziskave ARRS preveri, ali kandidat izpolnjuje predpisane pogoje za vodjo raziskovalnega programa. Novega vodjo raziskovalnega programa potrdi direktor s sklepom.

(4) Menjavo vodje raziskovalnega programa lahko predlaga predstojnik inštituta, na katerem se izvaja raziskovalni program, ali 2/3 članov programske skupine, če vodja raziskovalnega programa zanemarja oziroma krši svoje obveznosti ali iz drugih utemeljenih razlogov. Predlog za zamenjavo mora vsebovati tudi ime kandidata za vodjo raziskovalnega programa in njegovo soglasje. Oddelek za ARRS preveri, ali kandidat izpolnjuje predpisane pogoje za vodjo raziskovalnega programa, Delovna skupina ZZrID pa presodi utemeljenost predloga za zamenjavo. Novega vodjo raziskovalnega programa potrdi direktor s sklepom.

14. člen

(minimalni obseg financiranja raziskovalnega programa)

- (1) Minimalni letni obseg financiranja raziskovalnega programa, ki ga izvaja ena ali več raziskovalnih organizacij, je 3 FTE.
- (2) Minimalni letni obseg financiranja novoustanovljenega raziskovalnega programa, ki ga izvaja ena ali več raziskovalnih organizacij, je v prvem šestletnem obdobju od 2 do 3 FTE. Obseg financiranja določi direktor v pozivu.

IV. ISF-O: UPRAVLJANJE IN VREDNOTENJE INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA

15. člen

(infrastrukturni program)

- (1) ZRC SAZU izvaja infrastrukturni program, ki je finančno razdeljen na organizacijske enote.
- (2) Vodja infrastrukturnega programa vodi in skupaj s vodji organizacijskih enot razporeja delovne obremenitve članov infrastrukturne skupine.
- (3) Vodja infrastrukturnega programa je skupaj z vodji organizacijskih enot pristojen in odgovoren za:
- določanje vsebinskih in časovnih strateških prioritet infrastrukturnega programa,
 - vodenje, organiziranje in koordiniranje dela,
 - preverjanje izpolnjevanja pogojev za članstvo v infrastrukturnem programu vseh članov,
 - izvedbo in uresničitev ciljev programa,
 - namensko in gospodarno porabo sredstev v skladu z Uredbo,
 - pripravo vmesnih in končnih poročil ter prijave za ocenjevanje infrastrukturnega programa,
 - sodelovanje infrastrukturne skupine v postopku vrednotenja dela in rezultatov programa,
 - nadzor nad ustreznostjo razširjanja rezultatov.

(4) Vodja infrastrukturne skupine se glede skupnih infrastrukturnih dejavnosti posvetuje z direktorjem. Za vsebino in izvedene aktivnosti v organizacijskih enotah so odgovorni vodje organizacijskih enot.

16. člen
(postopki vrednotenja infrastrukturnega programa)

Postopki vrednotenja infrastrukturnega programa (IP) se izvajajo na dveh ravneh:

- vrednotenje IP s strani ARRS, opredeljeno z oceno, ki jih za delovanje pridobi IP s strani ARRS ob izvedbi vrednotenja, ki se izvede najmanj vsakih 6 let;
- vrednotenje s strani ZRC SAZU v okviru samoevalvacije, opredeljeno s strateško usmeritvijo ZRC SAZU ter Metodologijo vrednotenja, ki opredeljuje kriterije in načine ocenjevanja.

V. RSF-O: RAZVOJNI STEBER FINANCIRANJA

17. člen
(namen in delitev razvojnega stebra financiranja)

(1) Razvojni stebel financiranja je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti, in sicer z vidikov kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja in sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov ali nalog s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in EU, ob upoštevanju poslanstva in strategije posameznega prejemnika stabilnega financiranja.

(2) Delitev sredstev razvojnega stebra financiranja bo potekala z vidika razvojnih prioritete, opredeljenih v strateškem razvojnem programu, doseganja kazalnikov razvojnih ciljev in z vzpostavitvijo notranjega sistema razvojnih projektov in programov ter raziskav, iz katerih se lahko razvijejo novi raziskovalni programi.

VI. PNR-O: PROGRAMI NACIONALNIH RAZISKAV

18. člen
(namen programa nacionalnih raziskav)

Programi nacionalnih raziskav se nanašajo na raziskovanje tematik, značilnih za Republiko Slovenijo, ki jih določi vlada na predlog ministra, pristojnega za znanost. ZRC SAZU si bo prizadeval z notranjim povezovanjem in oblikovanjem interdisciplinarnih predlogov aktivno sodelovati na javnih pozivih oziroma javnih povabilih ARRS in oblikovati predloge raziskav, ki so posebnega pomena in imajo značaj dolgoročnosti.

VII. FINANCIRANJE NEPREKINJENOSTI DELA MED POSAMEZNI MI PROJEKTI

19. člen
(zagotovitev financiranja neprekinjenosti dela med posameznimi projekti)

(1) Financiranje neprekinjenosti dela med posameznimi projekti se zagotavlja na način, da vsak inštitut prilagodi obseg raziskovalnega dela razpoložljivim sredstvom, predvidenim v finančnem načrtu. Glavni cilj je zagotavljanje nemotenega raziskovalnega dela in pokrivanje celotnih fiksnih stroškov inštituta ter ustrezna prilagoditev obsega variabilnih stroškov materiala in storitev.

(2) Neprekinjenost dela zaradi izpada projektne sredstev inštituta se lahko za čas enega koledarskega leta delno ali v celoti financira iz letne varnostne rezerve, ki jo lahko skladno z Metodologijo za razporeditev sredstev S-ZRD-O iz dodatnih sredstev S-ZRD-O oblikuje direktor.

(3) Sredstva za podaljšanje zaposlitve raziskovalcem na podlagi 5. odstavka 61. člena ZZrID se lahko zagotavlja iz sredstev S-ZRD-O posameznega inštituta, če jih ni mogoče zagotoviti iz prvotnega vira.

VIII. IZVAJANJE STRATEŠKIH NALOG

20. člen (izvajanje strateških nalog)

(1) Strateške naloge ZRC SAZU so zlasti:

- odlično, avtonomno in odgovorno raziskovalno delo,
- visoko usposobljeni, odgovorni, motivirani in zdravi zaposleni,
- nacionalno in mednarodno prepoznavna ustanova, ki prispeva h krepitvi položaja in vloge znanosti v družbi,
- informacijsko in infrastrukturno podprto raziskovalno delo,
- učinkovit, dobro organiziran in notranje povezan ZRC SAZU in
- prenos znanja.

Natančneje se določijo v dolgoročnem Strateškem razvojnem programu ZRC SAZU.

(2) Namen izvajanja strateških nalog je zasledovanje vizije in poslanstva ZRC SAZU ter ciljev Znanstvenoraziskovalne in inovacijske strategije Slovenije 2030 in ZZrID, tako da bo ZRC SAZU zadostil kriterijem evalvacije:

- znanstvene odličnosti,
- strokovnega, družbenega in gospodarskega vpliva,
- internacionalizacije,
- odprtosti raziskovalne ter institucionalne infrastrukture,
- razvoja kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti,
- prenosa znanja in odprte znanosti.

(3) Za izvajanje strateških nalog je ZRC SAZU dolžan zagotoviti ustrezno organiziranost, ustrezen sistem vodenja in informiranja ter poskrbeti za skladnost organizacijske kulture z razvojnimi usmeritvami.

IX. INSTITUCIONALNA SAMOEVALVACIJA

21. člen (institucionalna samoevalvacija)

(1) Institucionalna samoevalvacija je celovita evalvacija znanstvenoraziskovalne dejavnosti in je namenjena izboljšanju znanstvenoraziskovalne dejavnosti ZRC SAZU. Poleg evalvacije raziskovalnih programov se v institucionalni samoevalvaciji znanstvenoraziskovalne dejavnosti obravnavajo tudi presečni institucionalni vidiki, kot so širši strokovni, družbeni in gospodarski vpliv, stopnja internacionalizacije, uporaba in odprtost raziskovalne ter institucionalne infrastrukture, ukrepi za razvoj kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti, prenos znanja in odprta znanost ter druge aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti ZRC SAZU.

(2) Poročilo o institucionalni samoevalvaciji sprejme UO ZRC SAZU po predhodnem mnenju ZS ZRC SAZU. Poročilo se predloži ministrstvu, pristojnemu za znanost, in ARRS najkasneje v roku enega meseca po njegovem sprejetju, povzetek poročila pa se objavi na spletni strani ZRC SAZU.

(3) Opravljena institucionalna samoevalvacija je pogoj za pristop k pogajanjem za sklenitev nove pogodbe o stabilnem financiranju za novo pogodbeno obdobje in bo skupaj z evalvacijo ARRS vplivala na razporeditev sredstev PSF-O.

(4) Način izvedbe samoevalvacije in kriterije ter vpliv vrednotenja na razdelitev sredstev PSF-O ZRC SAZU opredeli v Metodologiji vrednotenja.

X. MLADI RAZISKOVALCI

22. člen

Postopek določitve mentorjev mladih raziskovalcev, program usposabljanja, kriteriji, ocenjevanje in izbor kandidatov za mlade raziskovalce ZRC SAZU uredi v samostojnem internem aktu.

XI. SPODBUJANJE STAROSTNE IN SPOLNE URAVNOTEŽENOSTI

23. člen

(spodbujanje starostne in spolne uravnoteženosti)

(1) ZRC SAZU je zavezan spoštovanju načel enakih možnosti v raziskovanju, to je pravičnemu vedenju in ravnanju v odnosih z vsemi, ki so v različnih vlogah udeleženi v raziskovalnem procesu. To pomeni odpravljanje vseh oblik diskriminacije ne glede na spol, narodnost, raso ali etnično poreklo, jezik, vero ali prepričanje, različne oblike oviranosti, starost, spolno usmerjenost, spolno identiteto in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazbo ali katero koli drugo osebno okoliščino.

(2) ZRC SAZU spoštuje strateške dokumente in predpise Republike Slovenije in Evropske unije, ki zahtevajo enake možnosti vseh posameznic in posameznikov, ne glede na njihove različne osebne okoliščine, in preprečujejo diskriminacijo.

(3) ZRC SAZU skrbi za enakost spolov v delovnem okolju, kar ne pomeni le odprave diskriminacije po spolu ter spolni usmerjenosti, identiteti in izrazu, ampak tudi proaktivno delovanje za odpravo strukturnih neenakosti ter spolnih stereotipov in predsodkov. Neenakosti glede na spol se upoštevajo tudi v presečišču z drugimi razlogi za neenakost, kot so invalidnost, starost, spolna usmerjenost, vera ali narodnost.

(4) ZRC SAZU skrbi za starostno uravnoteženost. S posebno skrbjo za razvoj mlajših znanstvenih kadrov skozi program izobraževanj in usposabljanj ZRC SAZU krepi trajnostno izmenjavo generacij.

(5) Področje starostne in spolne uravnoteženosti ZRC SAZU uredi v:

- Strategiji za etiko, integriteto in enake možnosti v raziskovanju,
- Pravilniku za etiko, integriteto in enake možnosti v raziskovanju,
- Načrtu za enakost spolov.

(6) ZRC SAZU se zavezuje k starostni in spolni uravnoteženosti na vseh ravneh, še posebej pri vodjih raziskovalnih programov in nosilcih ključnih vodstvenih funkcij. V primeru, ko ZRC SAZU izbira med dvema ali več enako strokovno usposobljenimi kandidati, lahko izbere tistega, s katerim bo dosežena boljša starostna uravnoteženost oziroma uravnoteženost med spoloma.

XII. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

24. člen

(prehodna določba)

ZRC SAZU sprejme Metodologijo vrednotenja v roku enega leta od začetka veljavnosti tega pravilnika.

25. člen

(končna določba)

Pravilnik začne veljati naslednji dan po sprejemu in objavi na interni spletni strani ZRC SAZU.

dr. Drago Perko

predsednik Upravnega odbora ZRC SAZU

Priloga 1: Metodologija za razporeditev sredstev S-ZRD-O

Priloga 1

METODOLOGIJA ZA RAZPOREDITEV SREDSTEV S-ZRD-O

I.

Osnovna pravila delitve sredstev med PSF-O in ISF-O

- **PSF-O raziskovalni programi:** izhodiščno stanje za dodelitev dodatnih sredstev za raziskovalne programe (v nadaljevanju: RP) so obstoječi RP v obsegu sredstev na dan 1. 1. 2022.
- **PSF-O mladi raziskovalci:** izhodiščno stanje za določitev obsega sredstev za mlade raziskovalce določa točka III.
- **ISF-O infrastrukturni program:** izhodiščno stanje za dodelitev dodatnih sredstev za infrastrukturni program (v nadaljevanju: IP) so sredstva na dan 1. 1. 2022.
- **ISF-O sredstva za upravljavsko in podporno dejavnost:** izhodiščno stanje za dodelitev dodatnih sredstev za upravljavsko in podporno dejavnost (v nadaljevanju: ustanoviteljske obveznosti oz. UO) so sredstva na dan 1. 1. 2022.
- **ISF-O: sredstva za povračila stroškov v zvezi z delom** se razporedijo med PSF-O (RP, mladi raziskovalci) in ISF-O (UO), kot to določa točka VI.

II.

PSF-O raziskovalni programi: Pravila delitve dodatnih letnih sredstev med RP

1. Izravnave

a) Izravnava 1

- Cilj: minimalni obseg RP, nosilec katerega je ZRC SAZU, znaša 3 osebe za polni delovni čas za eno leto, kar pomeni 1700 učinkovitih ur raziskovalnega dela (v nadaljevanju: FTE-ARRS), kar vključuje tudi FTE-ARRS sodelujočih organizacij na RP.
- Za vse RP, nosilec katerih je ZRC SAZU in imajo skupaj s sodelujočimi organizacijami na dan 1. 1. 2022 manj kot 3 FTE-ARRS, se izračuna razlika do 3 FTE-ARRS, ki se nato ponderira s »Faktorjem 1« (Faktor 1 = zadnja ocena prijave RP/povprečna ocena vede).
- Ponderirana razlika iz prejšnje alineje v FTE-ARRS se pomnoži z vrednostjo cenovnega razreda RP, ki jo je ARRS določila za leto 2021.
- *Izravnava 1* se izvede v letu 2022.

b) Izravnava 2

- Cilj: povečanje sredstev RP za 2 %.
- Pravico do *Izravnave 2* imajo RP, ki bi na podlagi nadpovprečne ocene ARRS v primeru dodatnih prostih FTE-ARRS, lahko bili prejemniki dodatnih sredstev (FTE-ARRS) v letih 2017, 2019 ali 2021.
- *Izravnava 2* se izvede v letu 2022.

c) Izravnava 3

- Cilj: enak delež sredstev stabilnega financiranja na zaposlenega, preračunano na polni delovni čas brez MR-jev (v nadaljevanju: FTE) na vseh inštitutih, ki izvajajo matični RP; inštitutom, ki imajo nižji delež sredstev stabilnega financiranja od povprečnega, se dodelijo dodatna sredstva.
- Za inštituta, ki v letu 2022 nimata svojega RP, se *Izravnava 3* izvede po prvem vrednotenju RP.
- Sredstva stabilnega financiranja na FTE se izračuna po opravljeni *Izravnavi 1* in *Izravnavi 2* ob upoštevanju števila FTE na dan 1. 1. 2022 po naslednji formuli:

$$\frac{\text{Sredstva SF na FTE v letu 2022}}{\text{število FTE na dan 1. 1. 2022}} = \frac{\text{sredstva RP} + \text{redna sredstva IP}}{\text{število FTE na dan 1. 1. 2022}}$$

kjer so: SF (stabilno financiranje), RP (raziskovalni program), IP (infrastrukturni program).

- Na ZRC SAZU se izračuna povprečna vrednost sredstev stabilnega financiranja na FTE v letu 2022 na ZRC SAZU, ki predstavlja osnovo za dodelitev dodatnih sredstev v okviru *Izravnave 3*. Izračunano povprečno vrednost stabilnega financiranja na FTE potrdi direktor s sklepom.

- *Izravnava 3* se prvič izvede v letu 2022, če se sredstva za stabilno financiranje povečajo za več kot 11 %. Glede na razpoložljiva sredstva se lahko *izravnava* v letu 2022 izvede delno ali v celoti, o čemer odloči direktor s sklepom.
- *Izravnava 3* se izvaja dokler vsi inštituti ne dosežejo povprečne vrednosti sredstev stabilnega financiranja na FTE na ZRC SAZU iz tretje alineje.

2. Delitve dodatnih sredstev

a) Delitev 1

- Delitev 30 % dodatnih letnih sredstev se izvede z upoštevanjem vrednotenja RP, kot ga je določal 67. člen *Pravilnika o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 52/16, 79/17, NPB1, 65/19, NPB2, 78/20, NPB3, 145/20, NPB4 in 186/21 – ZZrID)* ter *Metodologije ocenjevanja prijav za razpise (neuradno prečiščeno besedilo št. 37)*, in se izvaja od leta 2022 dalje.
- Dodatna sredstva za RP se izračunajo kot zmnožek dodatnih letnih sredstev iz prve alineje ter deleža Faktorja 2.
- Izračun deleža Faktorja 2:
 - Faktor 2 se izračuna po formuli:

$$\text{Faktor 2} = \text{skupna ocena} \times \text{izhodiščna sredstva tekočega leta}$$

- Skupna ocena je seštevek ponderirane številčne ocene prijave RP in ocen A, B, C, pretvorjenih v točke.
- Številčna ocena prijave RP se ponderira s »Faktorjem 1«, pri čemer se upošteva oceno zadnje opravljene evalvacije RP s strani ARRS. Ocena, pridobljena v postopku evalvacije ARRS po letu 2021, se pri Delitvi 1 upošteva v letu, ki sledi letu evalvacije.
- Ocene A, B in C se pretvorijo v točke, kot sledi:

Ocena	Pravilo ARRS za dodelitev ocen A,B,C	Pretvorba v točke
A	vrednost merila je nad povprečjem na vedi	3
B	vrednost merila je enaka ali večja kot ½ povprečja na vedi in enaka ali manjša kot povprečje na vedi	2
C	vrednost merila je manjša kot ½ povprečja na vedi	1

- Izhodiščna sredstva za leto 2022 se izračuna kot zmnožek števila FTE-ARRS RP na dan 1. 1. 2022 in cene ure RP ARRS iz leta 2021 glede na cenovni razred. Izhodiščna sredstva vsakega naslednjega leta so enaka končnim sredstvom RP predhodnega leta. Sredstva, ki se RP pripišejo iz naslova nerealiziranih mest za mlade raziskovalce in varnostne rezerve, se pri tem ne upoštevajo.
- Delež Faktorja 2 za posamezen RP se izračuna po formuli:

$$\text{Delež Faktorja 2} = \frac{\text{Faktor 2 posameznega RP}}{\text{seštevek Faktorjev 2 vseh RP}}$$

b) Delitev 2

- Razpoložljiva sredstva za *Delitev 2* predstavljajo preostala dodatna letna sredstva po izvedenih *Izravnava*h 1, 2 in 3 in *Delitvi 1*, ob upoštevanju morebitne varnostne rezerve.
- Merilo za *Delitev 2* je delež sredstev posameznega RP v celotnih sredstvih RP po opravljenih *Izravnava*h 1, 2 in 3 ter *Delitvi 1*.
- Celotna sredstva RP za leto 2022 sestavljajo izhodiščna sredstva, sredstva, ki jih RP dobi na podlagi izvedene *Izravnave 1, 2 in 3* ter *Delitve 1* in dodatnih sredstev za pokrivanje povračil stroškov iz točke VI. V prihodnjih letih celotna sredstva RP sestavljajo končna sredstva RP predhodnega leta in sredstva, ki jih RP dobi na podlagi izvedene *Delitve 1*.

- Dodatna sredstva iz *Delitve 2* se izračunajo kot zmnožek razpoložljivih sredstev ter deleža sredstev.
- *Delitev 2* se izvaja od leta 2022 dalje.

3. Varnostna rezerva

- Varnostna rezerva se lahko oblikuje, če bi inštituti v finančnem načrtu brez vzpostavitve varnostne rezerve izkazovali tekoči primanjkljaj sredstev.
- Varnostna rezerva se oblikuje v višini do 10 % dodatnih letnih sredstev stabilnega financiranja in se s sklepom direktorja za čas enega leta dodeli matičnim RP na tistih inštitutih, ki bi v finančnem načrtu brez vzpostavitve varnostne rezerve izkazovali tekoči primanjkljaj sredstev. Če je takih inštitutov več, se sredstva med njimi razdelijo sorazmerno glede na višino primanjkljaja.
- V primeru oblikovanja varnostne rezerve se v tekočem letu zmanjša obseg dodatnih sredstev za namen *Delitve 2*, in sicer v višini sredstev, namenjenih oblikovanju varnostne rezerve.
- V naslednjem letu prejeta sredstva varnostne rezerve iz preteklega leta povečujejo sredstva za namen *Delitve 2*.

III.

PSF-O mladi raziskovalci: Pravila delitve sredstev za program mladih raziskovalcev

- Izhodišče za delitev sredstev v letu 2022 za financiranje programa mladih raziskovalcev so sredstva ARRS za financiranje programa mladih raziskovalcev v obsegu na dan 1. 1. 2022 in dodatna sredstva iz naslova letnega povečanja, ki se jih nameni za dodatne mlade raziskovalce in višjo letno postavko mladih raziskovalcev. Pri načrtovanju potrebnih sredstev za naslednja leta se upošteva predvideno število mladih raziskovalcev in prevzete obveznosti za že sklenjene pogodbe z mladimi raziskovalci.
- Višina letne postavke za mlade raziskovalce: izhodišče je povprečna vrednost cenovne kategorije A in B za mlade raziskovalce, določene s strani ARRS v dokumentu *Začasna višina sredstev za usposabljanje mladih raziskovalcev*, št. 603-1/2022-1 z dne 27. 1. 2022, in se letno lahko poveča za rast cene raziskovalne ure, ki jo za projekte določi ARRS, v kolikor so na voljo dodatna letna sredstva.
- Sredstva, ki jih mladi raziskovalec v tekočem letu ne bo mogel porabiti zaradi odsotnosti iz naslova starševskega varstva ali bolniške odsotnosti nad 6 mesecev, se septembra vsakega leta prenese na RP, v katerega je mladi raziskovalec vključen. V naslednjem letu, ko se mladi raziskovalec vrne na delo, se iz RP sredstva v enaki višini prenesejo na postavko mladega raziskovalca.

IV.

ISF: Pravila delitve infrastrukturnega programa (ISF-IP)

- Sredstva infrastrukturnega programa se med organizacijskimi enotami delijo glede na delež števila FTE (obračunskih oseb) posamezne organizacijske enote v primerjavi z vsemi FTE-ji na inštitutih in Založbi ZRC. Izračun delitve temelji na podatkih o zaposlenih prvega dne v tekočem letu in vključuje tudi mlade raziskovalce.
- Sredstva za delitev predstavljajo izhodiščna sredstva na dan 1. 1. 2022, povečana z odstotkom povečanja letnih sredstev za stabilno financiranje, ter deleža rednih dodatnih sredstev ARRS v letu 2022, ki izhajajo iz obvestila ARRS št 6315-18/2022-1 z dne 18. 5. 2022.

V.

ISF-O ustanoviteljske obveznosti: Pravila delitve ustanoviteljskih obveznosti

- O razporejanju in porabi vseh prejetih sredstev za ustanoviteljske obveznosti na podlagi finančnega načrta in programa dela odloča direktor.
- Sredstva za ustanoviteljske obveznosti predstavljajo izhodiščna sredstva na dan 1. 1. 2022, dodatna sredstva iz naslova 7. odstavka 103. člena ZZrId ter povečanje iz naslova rasti letnih sredstev za stabilno financiranje.

VI.

ISF-O sredstva za povračila stroškov v zvezi z delom: Pravila delitve sredstev za povračila stroškov v zvezi z delom med PSF-O in ISF-O

- Delitev sredstev za pokrivanje stroškov za povračila stroškov v zvezi z delom med ISF-O in PSF-O se opravi v letu 2022, in sicer tako, da se sredstva v obsegu iz leta 2021 razdeli na sledeči način:

- na ISF-O ustanoviteljske obveznosti se razporedi sredstva v višini načrtovanih stroškov leta 2022 za odpravnine, jubilejne nagrade in solidarnostne pomoči za vse zaposlene;
- letna postavka za mlade raziskovalce se v letu 2022 poveča v višini povprečnega stroška dejanskih povračil stroškov na mladega raziskovalca v letu 2021;
- preostala sredstva se razdelijo na PSF-RP in ISF-IP glede na število FTE-ARRS na dan 1. 1. 2022.